

breviaris OME 13

Vins del nou món: tendències i comparativa

Aquest document destaca les idees i els resultats principals del paper de l'Observatori de Mercats Exteriors «Vins i caves: tendències i comparativa internacional», realitzat per l'Observatori de Mercats Exteriors

Vins del nou món: tendències i comparativa

Sumari

1. **Introducció. Les transformacions del sector**
2. **Un entorn mundial competitiu**
3. **Vins i caves catalans. Realitat i exportacions**
4. **Competidors tradicionals i productors del nou món**
5. **Altres fonts d'informació**

1. Introducció. Les transformacions del sector

El sector del vi i el cava està patint una transformació d'àmbit mundial. La demanda és insuficient per als nivells actuals de producció, i aquest desajust entre oferta i demanda està provocant tensions en els preus finals, especialment en productes de gamma mitjana i baixa. El volum de vendes es va reduint tot i que el descens queda compensat per una demanda creixent de vins de qualitat, que per tant es paguen a preus més elevats. Aquesta delicada situació en què es troba el sector a Catalunya s'ha vist agreujada en els últims anys per la irrupció de nous països productors (EUA, Xile, Sud-àfrica i Austràlia) amb estratègies innovadores en producció i comercialització.

A Catalunya, el sector està dividit, d'una banda, en grans empreses que controlen el 75% del mercat i que estan molt orientades al comerç internacional i, de l'altra, en petits productors amb poca experiència en la comercialització. Altres característiques són que la classificació dels productes en denominacions d'origen crea confusió en la demanda internacional, i que el sector sembla no estar suficientment coordinat per fer front a les transformacions ràpides que s'estan donant al mercat internacional del vi i del cava.

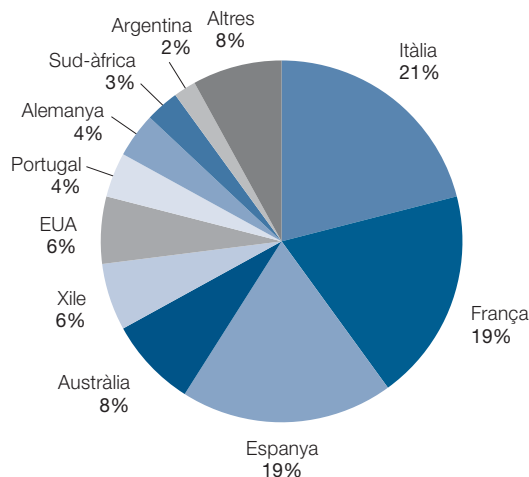
2. Un entorn mundial competitiu

En les últimes tres dècades la producció mundial de vi ha baixat, i segons l'Organització Internacional de la Vinya i el Vi (OIV) continuarà disminuint lleugera-

ment en els propers anys. Els principals països productors continuen sent França, Itàlia i Espanya, que es beneficien de les polítiques que la Unió Europea està duent a terme per protegir el 71% de quota de mercat que encara controla mundialment en aquest sector. Amèrica és el segon productor, amb una quota del 16%, i finalment Àsia i Oceania ostenten un 4-5% de mercat.

Aquesta situació anirà canviant de mica en mica, ja que els productors del «nou món» aniran incrementant gradualment la seva producció i també les vendes. Un exemple molt clar és el d'Austràlia, que va créixer un 873% des de 1990 fins a 2001, mentre que Europa tan sols va créixer un 30% en el mateix període.

Quota d'exportació dels principals productors de vi l'any 2004

Font: Global Trade Atlas

Pel que fa al món del cava, que suposa una xifra de negocis propera als 2.500 milions d'euros, el mercat ha crescut un 4,5% anual des de 1995. En aquest cas el 90% del negoci es concentra a França, Itàlia i Espanya, un valor que està protegit davant l'alça dels països del nou món perquè aquests pràcticament no competeixen en escumosos. Els principals importadors són Anglaterra, Alemanya i els Estats Units, i destaca en segon lloc el cas del Japó, que ha quadruplicat el volum de les importacions des de l'any 1993.

Respecte al sector agroalimentari català, la indústria de vins i caves suposa un 6% del que es produeix, i és també una de les indústries emblemàtiques en el camp del comerç exterior (dominat per tres grans empreses que duen a terme el 82% de les exportacions). L'any 2004, el preu d'exportació era aproximadament de 2 euros el litre, i els productes preferits pels consumidors estrangers eren i continuen sent els escumosos i els vins de qualitat. Cal destacar que les exportacions han permès mantenir la competitivitat del sector.

3. Vins i caves catalans. Realitat i exportacions

El 90% de la producció catalana correspon a vins de qualitat, un producte que cada vegada es comercialitza més en detriment del vi de taula, que representa actualment un 8% del mercat. Tot i aquesta millora de la qualitat, el preu es manté estable amb una lleugera tendència a la baixa des de 1999 (la mitjana se situa en uns 3,20 euros per litre). El consum de vi per capita a Catalunya és d'uns 19 litres anuals, mentre que a la resta d'Espanya aquesta xifra és inferior: 13 litres.

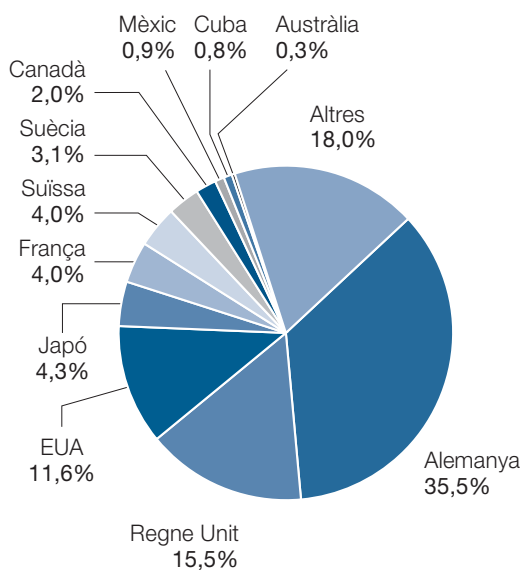
4. Competidors tradicionals i productors del nou món

Tots els països productors de vi que competeixen amb Espanya, tant els tradicionals (França i Itàlia) com els països emergents en aquest sector (els Estats Units, Xile, Sud-àfrica i Austràlia) tenen en comú que han patit disposicions legals restrictives, impostos i que han estat subjectes a preus i volums de producció. França i Itàlia, com que són membres de la Unió Europea, s'han vist en els últims anys força influenciats per les regulacions governamentals. Austràlia, pel fet de no tenir tradició, va basar el seu creixement en l'alta immigració europea i la importació de tecnologia. Califòrnia, en canvi, va assegurar-se el creixement amb estratègies de màrqueting fortes, i Xile es va beneficiar de la liberalització i l'obertura del seu mercat en general.

Tots aquests canvis han dibuixat un nou entorn internacional del sector del vi i el cava, que es caracteritza ara per una demanda emergent de vins fins i vinculats a experiències per part de consumidors inexplorats, com també per una cerca constant de vins de qualitat per part de consumidors experimentats. La tecnologia s'ha convertit en la part central del negoci i per tant la innovació és una necessitat constant per mantenir la competitivitat. Els nous països que han entrat en joc són més agressius i més organitzats, ofereixen nous productes i tenen una forta presència internacional amb la integració de les cadenes comercials.

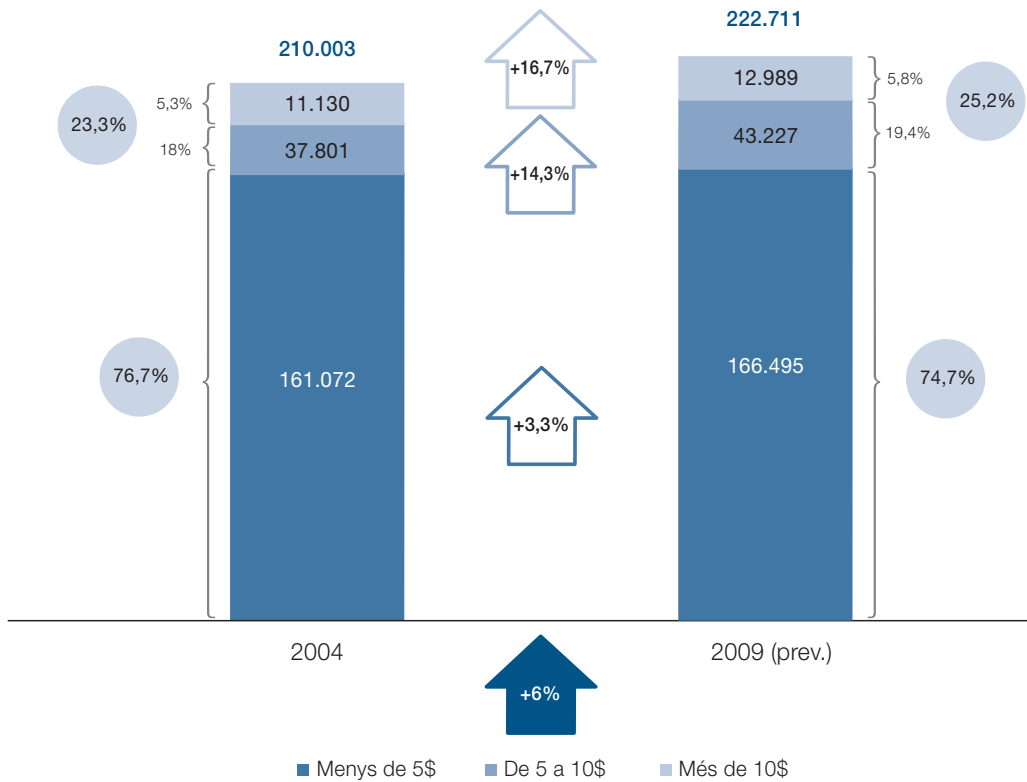
En definitiva, el comerç mundial de vi presenta una perspectiva de creixement moderat per als propers anys. A França i els Estats Units és on més augmentarà el consum de vi de més de 10 dòlars, i a Alemanya ho farà el que tingui un valor d'entre 5 i 10

Exportacions catalanes per països (en milers d'euros)

Font: Elaboració pròpia a partir de la base de dades de comerç exterior de les cambres de comerç

Evolució del comerç internacional de vi per bandes de preus (milers de milers d'hectolitres)

Font: Vinexpo

dòlars. Així doncs, per al 2010 s'espera que els Estats Units liderin el mercat mundial en termes de valor, amb una quota del 21%. Quant al consum, també els Estats Units presentaran el major creixement, tot i que no s'ha de menystenir l'increment que pot haver en països asiàtics, on actualment es compra poc vi però a mig termini s'espera que augmenti la preferència pel consum d'aquest producte a la zona i, per tant, que creixi el volum de negoci.

5. Altres fonts d'informació

- Document de base per a l'aprovació del Pla Sectorial de la Vinya i el Vi a Catalunya. Generalitat de Catalunya, Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

- Informe *World Wine Situation and Outlook*, 2005, USDA Foreign Agricultural Service.
- Informe *Le marché mondial des vins effervescents: trente ans d'évolution*, 2004, ONIVINS.
- Informe *The Chilean Wine industry*, 2003, Rabobank International.
- Informe *The Australian Wine Industry*, 2004, Department of Foreign Affairs and Trade, Australian Government.
- *South Africa. Industry Briefing: Food, beverages and tobacco background*, 2005, Economist Intelligence Unit.